

LATVIJAS REPUBLIKAS SATVERSMES TIESAS KOLĒGIJA

Jura Alunāna iela 1, Rīga, LV 1010

Tālrunis: 67830735, 67210274 Fakss: 67830770
e-mail: tiesa@satv.tiesa.gov.lv

LĒMUMS PAR ATTEIKŠANOS IEROSINĀT LIETU

Rīgā

2022. gada 17. novembrī

Satversmes tiesas 3. kolēģija šādā sastāvā: kolēģijas priekšsēdētājs Gunārs Kusiņš, tiesneses Anita Rodiņa un Jautrīte Briede,

kolēģijas sēdē izskatījusi Satversmes tiesā saņemto [..] (turpmāk – Pieteikuma iesniedzējs) pieteikumu par lietas ierosināšanu (pieteikums Nr. 189/2022),

konstatēja:

1. No pieteikuma izriet, ka Pieteikuma iesniedzējs lūdz Satversmes tiesu atzīt Darba likuma 101. panta pirmās daļas 10. punktu (turpmāk – apstrīdētā norma) par neatbilstošu Latvijas Republikas Satversmes (turpmāk – Satversme) 105. un 106. pantam un attiecībā uz Pieteikuma iesniedzēju spēkā neesošu no [datums].

2. Apstrīdētā norma noteic, ka darba devējam ir tiesības rakstveidā uzteikt darba līgumu, vienīgi pamatojoties uz apstākļiem, kas saistīti ar darbinieka uzvedību, viņa spējām vai ar saimniecisku, organizatorisku, tehnoloģisku vai līdzīga rakstura pasākumu veikšanu uzņēmumā, tostarp gadījumā, kad tiek likvidēts darba devējs – juridiskā persona vai personālsabiedrība.

3. Atbilstoši Satversmes tiesas likuma 20. panta piektajai daļai, lemjot par to, vai uz saņemtā pieteikuma pamata ir ierosināma lieta, kolēģija izvērtē, vai:

1) lieta ir piekritīga Satversmes tiesai;

- 2) iesniedzējs ir tiesīgs iesniegt pieteikumu;
- 3) pieteikums atbilst Satversmes tiesas likuma 18.–19.³ panta prasībām;
- 4) pieteikums nav iesniegts par jau izspriestu prasījumu;
- 5) pieteikumā ietvertais juridiskais pamatojums vai faktisko apstākļu izklāsts pēc būtības ir mainījies salīdzinājumā ar iepriekš iesniegto pieteikumu, par kuru lēmusi kolēģija.

4. Saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 16. panta 1. punktu Satversmes tiesa izskata lietas par likuma atbilstību Satversmei. Līdz ar to pieteikumā ietvertais prasījums ir piekritīgs Satversmes tiesai.

5. Satversmes tiesas likuma 17. panta pirmās daļas 11. punkts noteic, ka persona pieteikumu Satversmes tiesā var iesniegt Satversmē noteikto pamattiesību aizskāruma gadījumā. Līdz ar to Pieteikuma iesniedzējs ir tiesīgs iesniegt pieteikumu, ievērojot konstitucionālajai sūdzībai Satversmes tiesas likumā noteiktās prasības.

6. Satversmes tiesas likuma 19.² panta pirmā daļa noteic, ka konstitucionālo sūdzību Satversmes tiesai var iesniegt ikviena persona, kura uzskata, ka viņai Satversmē noteiktās pamattiesības aizskar tiesību norma, kas neatbilst augstāka juridiska spēka tiesību normai. Savukārt Satversmes tiesas likuma 19.² panta sestās daļas 1. punkts prasa pieteikumā minēto uzskatu pamatot.

No pieteikuma un tam pievienotajiem dokumentiem izriet, ka, pamatojoties uz apstrīdēto normu, darba devējs uzteicis darba līgumu Pieteikuma iesniedzējam. Pieteikuma iesniedzējs cēlis prasību tiesā pret Rīgas pilsētas pašvaldību par uzteikuma atzīšanu par spēkā neesošu, atjaunošanu darbā un vidējās izpeļņas piedziņu. Tomēr tiesa šo prasību noraidījusi. Pieteikuma iesniedzējs uzskata, ka darba līguma uzteikuma pamatam pašvaldības iestādes likvidācijas vai reorganizācijas gadījumā vajadzēja būt Darba likuma 101. panta pirmās daļas 9. punktam, nevis apstrīdētajai normai. Pēc Pieteikuma iesniedzēja ieskats, tiesa konkrētajā gadījumā kļūdaini secinājusi, ka ir notikusi darba devēja – pašvaldības iestādes – likvidācija un tādēļ ar apstrīdēto normu aizskartas Pieteikuma iesniedzējam Satversmes 105. un 106. pantā ietvertās pamattiesības.

Atbilstoši Satversmes tiesas likumam personas pamattiesību aizskārums ir konstatējams, ja tieši apstrīdētā norma aizskar personai Satversmē noteiktās

pamattiesības (sk. *Satversmes tiesas 2016. gada 23. novembra lēmuma par tiesvedības izbeigšanu lietā Nr. 2016-02-01 5. punktu*).

Pieteikumā ir norādīti lietas faktiskie apstākļi, citētas Satversmes tiesas judikatūras atziņas un tiesību doktrīna, kā arī pausts Pieteikuma iesniedzēja viedoklis par apstrīdētās normas piemērošanu konkrētajā situācijā. Tomēr no pieteikuma nav gūstams apstiprinājums tam, ka tieši apstrīdētā norma, nevis tās piemērošana radījusi Pieteikuma iesniedzējam Satversmē ietverto pamattiesību aizskārumu. Satversmes tiesa nepārvērtē tiesību normu interpretācijas un piemērošanas jautājumus (*sal. sk., piemēram, Satversmes tiesas 2017. gada 17. novembra lēmuma par tiesvedības izbeigšanu lietā Nr. 2017-01-01 11. punktu*). Tādējādi pieteikumā ietvertie apsvērumi par Rīgas pilsētas pašvaldības un tiesas rīcību, piemērojot apstrīdēto normu, nevar būt par pamatu lietas ierosināšanai Satversmes tiesā.

Līdz ar to pieteikums neatbilst Satversmes tiesas likuma 19.² panta pirmajā daļā un sestās daļas 1. punktā noteiktajām prasībām.

Ņemot vērā konstatēto un pamatojoties uz Satversmes tiesas likuma 20. panta piektās daļas 3. punktu, Satversmes tiesas 3. kolēģija

nolēma:

atteikties ierosināt lietu pēc [..] pieteikuma (pieteikums Nr. 189/2022).

Lēmums nav pārsūdzams.

Kolēģijas priekšsēdētājs

Gunārs Kusiņš